הַדְרָה דְּהַיְנוּ פַּת סֻבִּין), אֲבָל (ה) אִיפְכָא (יב) שָׁרֵי: **ד** ז מַצִּילִין (יג) מִיּוֹם הַכִּפּוּרִים לְשַׁבָּת, אֲבָל לֹא מִשַּׁבָּת (ו) לְיוֹם הַכִּפּוּרִים וְיוֹם טוֹב וְלֹא לְשַׁבָּת הַבָּאָה. ח אֲבָל מִיּוֹם הַכִּפּוּרִים לְמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים מַצִּילִין (יד) מְזוֹן סְעוּדָה אַחַת: **ה** ט מַצִּילִין (טו) לַחוֹלֶה לַזָּקֵן וְלָרַעַבְתָן כַּבֵּינוֹנִי: **ו** י הָא דְּאֵין מַצִּילִין אֶלָּא מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת הַיְנוּ דַּוְקָא בִּשְׁנֵי כֵלִים, אֲבָל בִּכְלִי אֶחָד מַצִּילִין אֲפִלּוּ יֵשׁ בּוֹ מֵאָה סְעוּדוֹת, כ וַאֲפִלּוּ (טז) פֵּרֵשׁ (ז) טַלִּיתוֹ וְקִפֵּל וְהֵבִיא לְתוֹכוֹ וְחָזַר וְקִפֵּל וְהֵבִיא לְתוֹכוֹ מֻתָּר כֵּיוָן שֶׁמּוֹצִיא הַכֹּל בְּפַעַם אַחַת: **ז** ל מֻתָּר לְהַצִּיל * כְּלֵי תַשְׁמִישׁוֹ (ח) מ הַצְּרִיכִים לוֹ לְאוֹתוֹ הַיּוֹם (יז) כְּגוֹן כּוֹסוֹת וְקִיתוֹנִיּוֹת: **ח** נ וְלוֹבֵשׁ כָּל מַה שֶּׁיָּכוֹל לִלְבֹּשׁ וּמוֹצִיא וּפוֹשֵׁט, (יח) וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא וּפוֹשֵׁט. (יט) ס וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֵינוֹ לוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא אֶלָּא פַּעַם אַחַת בִּלְבַד: **ט** ע וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים (כ) בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם כָּל אֶחָד מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, (כא) וִיכוֹלִים לִלְבֹּשׁ כָּל מַה שֶּׁיּוּכְלוּ לִלְבֹּשׁ. וְאִם רוֹצִים, זוֹכִים בּוֹ מִן הַהֶפְקֵר (כב) * פ כֵּיוָן (ט) שֶׁאָמַר הַצִּילוּ לָכֶם, (כג) וְאִם אֵינָם רוֹצִים לִזְכּוֹת אֶלָּא רוֹצִים לְהַחֲזִירוֹ לְקַבֵּל שָׂכָר עַל הַצָּלָתָם, הָרְשׁוּת בְּיָדָם (כד) וְלֹא הָוֵי שְׂכַר שַׁבָּת: **י** (כה) כָּל הַצָּלָה שֶׁאָמַרְנוּ צ אֵינָהּ אֶלָּא לְחָצֵר אַחֶרֶת הַמְעֹרֶבֶת, אֲבָל לֹא לְשֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת.

בְּאֵר הַגּוֹלָה

ז שָׁם (קיז:). ח הָרַ"ן (מג: ד"ה ומדאמרינן) מִמַּשְׁמָעוּת הַגְּמָרָא (שם) וּבְשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פט"ז ה"ג) וְהָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק כ"ג (הכ"ה) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (קיז: ד"ה מצילין). ט הָרַב הַמַּגִּיד שָׁם בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (שם, עיי"ש). י שַׁבָּת (ק') [קי"כ] (ע"א) בְּמִשְׁנָה. כ שָׁם בַּעֲיָא וְנִפְשְׁטָה. ל שָׁם מִשְׁנָה. מ שָׁם בְּרַשִׁ"י (ד"ה כל). נ שָׁם בְּמִשְׁנָה וּסְבִירָא לְהוּ דְּדִבְרֵי הַכֹּל הוּא, טוּר וְהַתְּרוּמָה (סי' רמה) וּסְמַ"ג (לאוין סה, המכבה והמבעיר). ס בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ולובש) לְדַעַת רַמְבַּ"ם (פכ"ג ה"כ) דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּדִבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי הֵם וְתַנָּא קַמָּא פְּלִיג עֲלֵהּ וַהֲלָכָה כְּתַנָּא קַמָּא. ע שָׁם (קכ.) בְּמִשְׁנָה וּגְמָרָא. פ פֵּרוּשׁ רַשִׁ"י שָׁם (ד"ה מהפקירא). צ שָׁם בְּמִשְׁנָה וּכְתַנָּא קַמָּא וְכֵן פָּסַק רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק כ"ג (ה"כ).

בַּאֵר הֵיטֵב

וְכֵן כָּתַב הָרַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כתב בעה"ת דכל) דַּאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מַה יֹּאכַל רַשַּׁאי לְהַצִּיל. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): (ה) **אִיפְכָא.** וְהוּא הַדִּין בָּשָׂר וְדָגִים אוֹ שְׁאָר שְׁנֵי מִינִים שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר בְּמִין הַשֵּׁנִי אֲנִי חָפֵץ. שִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (מג: אות ד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה): **ד** (ו) **לְיוֹם הַכִּפּוּרִים.** כְּגוֹן שֶׁחָל יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּאֶחָד בְּשַׁבָּת, דְּהָא לָא אָכֵיל עַד לְאוֹרְתָא וּלְאוֹרְתָא לִיטְרַח וְלֵיתֵי. נִרְאֶה לִי דְּאַף עַל גַּב דְּלָא מִקְלַע יוֹם כִּפּוּרִים וְשַׁבָּת סְמוּכִים לַהֲדָדֵי, כָּתְבוּ דִּין זֶה לְאַשְׁמְעִינַן דְּאִם יוֹם כִּפּוּרִים בְּיוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹדֵעַ שֶׁלֹּא יִמְצָא לִקְנוֹת בְּיוֹם שִׁשִּׁי מַצִּילִין. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): **ו** (ז) **טַלִּיתוֹ.** אֲפִלּוּ הָיָה הַמָּזוֹן בְּכֵלִים וּמְעָרֵה אוֹתָן לְתוֹךְ הַטַּלִּית שָׁרֵי, אֲבָל לְהַנִּיחַ הַרְבֵּה כֵּלִים מְלֵאִים תּוֹךְ הַטַּלִּית וּלְהוֹצִיאָם בְּבַת אַחַת אָסוּר כֵּיוָן שֶׁהֵם כֵּלִים מְחֻלָּקִים. מַגִּיד מִשְׁנֶה (פכ"ג הכ"ג) וְרַ"ן (מה. ד"ה הלכך): **ז** (ח) **הַצְּרִיכִים.** פֵּרוּשׁ לְצֹרֶךְ סְעוּדָה: **ט** (ט) **שֶׁאָמַר.** אֲבָל אִי לֹא אָמַר, לֹא הָוֵי הֶפְקֵר כֵּיוָן שֶׁיָּכוֹל לְהַצִּיל עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף כ"ו. בַּ"ח (ס"ה). וְעַיֵּן בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן רנ"ט (ס"ז) וְסִימָן שס"ח (ס"א) דְּדִינָא

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּאֵין כָּאן שַׁיָּכוּת עָרְמָה לוֹמַר פַּת הַדְרָאָה נִיחָא לִי: (יב) **שָׁרֵי.** מִפְּנֵי שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר מֵחֲמַת בְּהִילוּתִי שָׁכַחְתִּי וְלָקַחְתִּי פַּת הַדְרָאָה אֲבָל בֶּאֱמֶת אֲנִי רוֹצֶה לֶאֱכֹל פַּת נְקִיָּה, (ד) וַאֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה יָכוֹל לְהַצִּיל פַּת הַדְרָאָה וְאַחַר כָּךְ נְקִיָּה. וְהוּא הַדִּין בָּשָׂר וְדָגִים אוֹ שְׁאָר שְׁנֵי מִינִים אֲפִלּוּ אִם הִצִּיל כְּבָר מִין אֶחָד יָכוֹל לוֹמַר בְּמִין הַשֵּׁנִי אֲנִי חָפֵץ [אַחֲרוֹנִים]: **ד** (יג) **מִיּוֹם הַכִּפּוּרִים לְשַׁבָּת.** דְּהָא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לֹא יוּכַל לְהָכִין, מַה שֶּׁאֵין כֵּן מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב דְּהָא יוּכַל לְהָכִין בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא, וְכֵן מִשַּׁבָּת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים וּכְגוֹן שֶׁחָל יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּאֶחָד בְּשַׁבָּת, גַּם כֵּן אָסוּר דְּהָא לָא אָכִיל עַד לְאוֹרְתָא בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים וּלְאוֹרְתָא לִיטְרַח וְלֵיתֵי. וְאַף עַל גַּב דְּלָא מִקְלַע לְדִידָן יוֹם הַכִּפּוּרִים וְשַׁבָּת סְמוּכִים לַהֲדָדֵי, כָּתַב הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ זֶה הַסָּעִיף (ה) לְאַשְׁמוּעִינַן דְּאִם יוֹם הַכִּפּוּרִים חָל בְּיוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹדֵעַ שֶׁלֹּא יִמְצָא לִקְנוֹת עַל הַשַּׁבָּת בְּיוֹם שִׁשִּׁי, מַצִּילִין: (יד) **מְזוֹן סְעוּדָה אַחַת.** מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה שֶׁיִּתְעַנּוּ עוֹד כְּשֶׁלֹּא יִזְדַּמֵּן לָהֶם מַה לֶּאֱכֹל, (ו) וּמִכָּל מָקוֹם בְּשַׁבָּת לֹא רָצוּ לְהַתִּיר מֵהַאי טַעֲמָא לְמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים, דַּחֲמִירָא: **ה** (טו) **לַחוֹלֶה לַזָּקֵן וְכוּ'.** דְּלֹא חִלְּקוּ חֲכָמִים בְּשִׁעוּר שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בֵּין לְהָקֵל בֵּין לְהַחְמִיר: **ו** (טז) **פֵּרֵשׁ טַלִּיתוֹ.** וַאֲפִלּוּ (ז) אִם הָיָה הַמָּזוֹן בְּכַמָּה כֵּלִים וּמְעָרֶה אוֹתָן לְתוֹךְ הַטַּלִּית שָׁרֵי, אֲבָל לְהַנִּיחַ הַרְבֵּה כֵּלִים מְלֵאִים תּוֹךְ הַטַּלִּית וּלְהוֹצִיאָם בְּבַת אַחַת, אָסוּר כֵּיוָן שֶׁהֵם כֵּלִים מְחֻלָּקִים: **ז** (יז) **כְּגוֹן כּוֹסוֹת וְקִיתוֹנִיּוֹת.** וְהוּא הַדִּין שְׁאָר כֵּלִים הַצְּרִיכִים לוֹ לְצֹרֶךְ סְעוּדוֹתָיו כְּגוֹן כַּפּוֹת וְסַכִּינִים וְכַדּוֹמֶה [פְּרִי מְגָדִים (א"א סק"ט)]: **ח** (יח) **וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשׁ.** וְהָא דְּלֹא שָׁרִינַן בְּאֳכָלִין וּמַשְׁקִין לַחֲזֹר וּלְהוֹצִיא, (ח) מִשּׁוּם דְּהָתָם חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִשְׁכַּח שַׁבָּת וִיכַבֶּה, אֲבָל הָכָא כֵּיוָן שֶׁלֹּא הִתִּירוּ אֶלָּא דֶּרֶךְ לְבִישָׁה רָמֵי אַנַּפְשֵׁיהּ וּמִדְכַּר. (ט) וְאֵין הָכִי נַמִּי דִּלְהוֹצִיא מַלְבּוּשִׁים בְּיָדוֹ אֵין מֻתָּר כִּי אִם מַה שֶּׁצָּרִיךְ לוֹ לְאוֹתוֹ יוֹם כַּאֳכָלִין וּמַשְׁקִין: (יט) **וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר וְכוּ'.** וַהֲלָכָה (י) כְּדֵעָה קַמַּיְיתָא: **ט** (כ) **בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם.** אֲבָל אֵין יָכוֹל לְבַקֵּשׁ שֶׁיַּצִּילוּ בִּשְׁבִילוֹ, דְּלֹא הֻתַּר לוֹ כִּי אִם שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹתָיו הַצְּרִיכִים לוֹ לְשַׁבָּת. וְכָתַב בְּחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל מה-מו ס"ז) ג] דְּאֶפְשָׁר דְּמֵעַצְמָם יְכוֹלִים לְהַצִּיל בִּשְׁבִילוֹ אֲפִלּוּ יוֹתֵר מִשָּׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, וְהָא דְּלֹא הִתִּיר בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ לָהֶם כִּי אִם שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, (יא) הַיְנוּ דַּוְקָא כְּשֶׁהֵם מַצִּילִין בִּשְׁבִיל עַצְמָם: (כא) **וִיכוֹלִים לִלְבֹּשׁ וְכוּ'.** וּבָזֶה יָכוֹל לוֹמַר בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי דְּהַיְנוּ בִּשְׁבִילִי, דִּבְמְזוֹנוֹת מִשּׁוּם דְּלֹא חָזֵי לֵיהּ כִּי אִם שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת לְכָךְ הֻכְרַח לוֹמַר הַצִּילוּ לָכֶם מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּלְבוּשִׁין דְּקָחָזֵי לֵיהּ לִכְלֵי יוֹמָא [גְּמָרָא (קכ.)]. וּמַה שֶּׁכָּתַב וְאִם רוֹצִים וְכוּ', אַמָּזוֹן קָאֵי, וּפָשׁוּט דְּגַם הֵם יְכוֹלִים לִפְשֹׁט וְלַחֲזֹר וְלִלְבֹּשׁ וּלְהוֹצִיא כְּמוֹתוֹ: (כב) **כֵּיוָן שֶׁאָמַר הַצִּילוּ לָכֶם.** אֲבָל (יב) אִי לֹא אָמַר הַצִּילוּ לָכֶם לֹא הָוֵי הֶפְקֵר, שֶׁהָיָה יָכוֹל לוֹמַר אֲנִי הָיִיתִי מַמְצִיא לִי אֲנָשִׁים יִשְׂרְאֵלִים שֶׁהָיוּ מַצִּילִים לְעַצְמָם וּמַחֲזִירִים לִי, גַּם שֶׁהָיִיתִי יָכוֹל לְהַצִּיל עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף כ"ו: (כג) **וְאִם אֵינָם רוֹצִים לִזְכּוֹת.** מִפְּנֵי שֶׁיּוֹדְעִים שֶׁלֹּא מֵרְצוֹנוֹ הִפְקִירוֹ: (כד) **וְלֹא הָוֵי שְׂכַר שַׁבָּת.** דְּמֵעִקָּרָא (יג) לָאו אַדַּעְתָּא דִּשְׂכַר פְּעֻלָּה נָחְתֵי וּמֵהֶפְקֵירָא קָזָכוּ. אִם הֶחֱזִירוּ לוֹ וְאַחַר כָּךְ מְבַקְּשִׁים שָׂכָר, בְּחֹל בְּוַדַּאי צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לוֹ, אֲבָל בְּשַׁבָּת יֵשׁ סְבָרָא לוֹמַר דְּהוּא שְׂכַר שַׁבָּת אַחֲרֵי שֶׁכְּבָר הֶחֱזִיר לוֹ מֵעַצְמוֹ שׁוּב לֹא יָכוֹל לוֹמַר מֵהֶפְקֵירָא קָזָכֵינָא לְעַצְמִי וּכְשֶׁנּוֹטֵל שְׂכַר שַׁבָּת הוּא נוֹטֵל, עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סקי"ג) מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה בְּשֵׁם שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים (מד: אות ד) וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ו) שֶׁמְּפַקְפֵּק עָלָיו. וְהִנֵּה עַל מַה שֶּׁכָּתַב הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ דְּזוֹכֶה מִן הַהֶפְקֵר כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) עַיֵּן בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן רנ"ט (ס"ז) וְסִימָן שס"ח (ס"א) דְּדִינָא דְּמַלְכוּתָא דְּלֹא מֵהַנֵּי יֵאוּשׁ, וְאֶפְשָׁר דְּהָכָא שָׁאנֵי כֵּיוָן שֶׁאָמַר הַצִּילוּ לָכֶם. אִיתָא בַּגְּמָרָא (קכ.) דְּחָסִיד לֹא יִטֹּל שָׂכָר, דְּיֵשׁ לוֹ לְוַתֵּר מִשֶּׁלּוֹ בְּכָל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ נִדְנוּד עֲבֵרָה: **י** (כה) **כָּל הַצָּלָה וְכוּ'.** הַיְנוּ

בֵּאוּר הֲלָכָה

ז * כְּלֵי תַשְׁמִישׁוֹ וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יז) **וְעַיֵּן בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת** (ס"ק יג) ב] **דִּכְלֵי שְׁתִיָּה יָכוֹל לְהַצִּיל לְצֹרֶךְ כָּל הַיּוֹם:**

ט * כֵּיוָן שֶׁאָמַר הַצִּילוּ לָכֶם. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק כב) וְהוּא מִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) וּבַ"ח (ס"ה). **וְהִנֵּה זֶה פָּשׁוּט לְדַעַת הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ וְכֵן מִסְתַּבֵּר דְּאִם לֹא אָמַר כְּלָל הַצִּילוּ לָכֶם לֹא הָוֵי הֶפְקֵר מִמֵּילָא,** דְּלָא דָּמֵי לְזוּטוֹ שֶׁל יָם וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּ"ח דִּמְצוּי לְהַצִּיל עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אוֹ עַל יְדֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרְאֵלִים שֶׁמַּצִּילִים וּמַחֲזִירִים לְבַעֲלֵיהֶם, **אֲבָל אִם אָמַר בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ וְלֹא אָמַר לָכֶם אַמַּאי אֵינָם יְכוֹלִים לִזְכּוֹת בּוֹ,** דְּבְוַדַּאי לֹא הָיָה דַּעְתּוֹ שֶׁיַּצִּילוּ בִּשְׁבִילוֹ וְהוּא יִתֵּן לָהֶם שְׂכַר טִירְחָא דְּזֶה אָסוּר הוּא כֵּיוָן שֶׁכְּבָר הִצִּיל מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת [וְדִבְרֵי הַבַּ"ח בְּעִנְיָן זֶה לֹא זָכִיתִי לְהָבִין], אֶלָּא עַל כָּרְחָךְ דְּיַצִּילוּ בִּשְׁבִיל עַצְמָם קָאָמַר,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א, **וְשֶׁלֹּא כְּהַטַּ"ז** (סק"ב) **שֶׁרוֹצֶה לְצַדֵּד דִּלְדַעָה זוֹ** שֶׁהוּא דַּעַת בַּעַל הַתְּרוּמָה **בְּכָל גַּוְנֵי שָׁרֵי בְּמָעוֹת שֶׁהוּא דָּבָר חָשׁוּב,** דְּחָיְישִׁינַן דְּאִי לֹא שָׁרֵית לֵיהּ לְטַלְטֵל וּלְהַצְנִיעַ אָתֵי לְכַבּוּיֵי. **וְאַף שֶׁרָאִיתִי בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים** (דין טלטול מוקצה ס"ב) **שֶׁכָּתַב** א] **שֶׁיֵּשׁ לִסְמֹךְ עַל הַטַּ"ז, מֵעִקַּר הַדִּין אֵין מָקוֹר לִדְבָרָיו, וּמִכָּל מָקוֹם בְּוַדַּאי אֵין לִמְחוֹת בְּיַד הַמְקִלִּין כְּמוֹתוֹ** וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ויש מתירים): **ג** (ד) תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ח): **ד** (ה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): (ו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז): **ו** (ז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) בְּשֵׁם הַפּוֹסְקִים: **ח** (ח) טַ"ז (סק"ה) בְּשֵׁם רַשְׁבָּ"א (קכ. ד"ה לובש): (ט) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ה) וּפְרִי מְגָדִים (מש"ז סק"ה): (י) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ה). מִשּׁוּם דְּהוּא רַק דַּעַת יְחִידָאָה נֶגֶד כָּל הַפּוֹסְקִים וְכֵן מַשְׁמַע בְּהַגְּרָ"א לְעֵיל סִימָן ש"א סָעִיף מ"ד: **ט** (יא) כֵּן נִרְאָה לִי לְיַשֵּׁב דְּבָרָיו דְּלֹא תִּקְשֶׁה עָלָיו מִסָּעִיף זֶה, וּבֶאֱמֶת טַעֲמָא דְּמִסְתַּבֵּר הוּא דְּבָזֶה חֲשׁוּבִין כְּבַעַל הַבַּיִת גּוּפָא דְּבָהוּל וְחָיְישִׁינַן שֶׁיָּבוֹא לְכַבּוֹת מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה: (יב) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא): (יג) רַשִׁ"י (קכ. ד"ה והכי קאמר):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכ"כ בשו"ע הרב (ס"ב) שלענין טלטול מוקצה יש לסמוך על דעה זו, אבל להוציא לכרמלית אסור. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ח) לא משמע כן [שכתב שמצילין כלים הצריכים לו לג' סעודות הללו, כגון כוסות וקיתוניות]. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ז) כתב: כשם שהוא אינו רשאי להציל יותר מג' סעודות כך אחרים אינם רשאים להציל לו.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שלד

קעו:

ק טור בְּשֵׁם בַּעַל הַתְּרוּמָה (סי׳ רמה). ר גַּם זֶה שֵׁם בְּבַעַל (הַתְּרוּמוֹת) [הַתְּרוּמָה] (סי׳ רכו). ש טור לְדַעְתּוֹ, וְכֵן כָּתַב הָרַ״ן (מב: ד״ה והא) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ן (קטו. ד״ה מתני׳). ת שַׁבָּת קט״ו (ע״א). א תּוֹסְפוֹת (קטו. ד״ה אליבא) וְהָרֹא״שׁ (פט״ו סי׳ א) וְהַמַּרְדְּכִי (פט״ז סי׳ שצו) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. ב שָׁם (ע״ב) בְּעֵיָא וְנִפְשְׁטָה. ג הָרֹא״שׁ (שם) וְהַמַּרְדְּכִי (שם) וְהָרַ״ן שָׁם (מב. ד״ה גמ׳) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. ד בְּרַיְתָא שָׁם.

יא קיש הָגָּה: וְיֵשׁ (י) מְקִלִּין (כו) אַף לְשֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת (סמ״ג (לאוין סה, המכבה והמכעיר) והגהות מרדכי (פט״ז סי׳ שמה)): **אוֹמְרִים דְּכָל הַצָּלָה שֶׁאָמַרְנוּ הִיא לְחָצֵר וּמְבוֹי הַסְּמוּכִים לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְגַם אֵינָם מְקֹרִים דְּדָמֵי לִרְשׁוּת הָרַבִּים, וּמְשׁוּם הָכִי אֵין מַתִּירִין לְהַצִּיל אֶלָּא מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת וְכֵלִים הַצְּרִיכִים,** (כז) **אֲבָל לְבַיִת אַחַר שֶׁעֵרַב עִמּוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא כָּל מַה שֶּׁיִּרְצֶה.** ר**וְאַף לְחָצֵר לֹא אָמְרוּ אֶלָּא לַחֲצַר חֲבֵרוֹ, אֲבָל לְחָצֵר שֶׁלּוֹ** (כח) **שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה עֵרוּב יָכוֹל לְהוֹצִיא כָּל מַה שֶּׁיִּרְצֶה.** (כט) שׁ**וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֵין חִלּוּק:**

יב (ל) ת**כָּל כְּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ** (לא) מַצִּילִין (יא) א**הָאִידְנָא מִפְּנֵי הַדְּלֵקָה וְקוֹרִין בָּהֶם, אֲפִלּוּ כְּתוּבִים בְּכָל לָשׁוֹן** (לב) ב**וַאֲפִלּוּ כְּתוּבִים בְּסֵם וּבְסִקְרָא** (פֵּרוּשׁ מִינֵי צְבָעוֹנִים) **וּבְכָל דָּבָר.** (לג) ג**וְכֵן מַטְבֵּעַ בְּרָכוֹת שֶׁטָּבְעוּ חֲכָמִים, מַצִּילִין אוֹתָם מִן הַדְּלֵקָה וּמִכָּל מָקוֹם הַתַּרְפָּה** (פֵּרוּשׁ מָקוֹם מְגֻלֶּה וְהֶפְקֵר). ד**וְכֵן תַּרְגּוּם שֶׁכָּתְבוּ עִבְרִי,** (לד) **כְּגוֹן יִגַּר שָׂהֲדוּתָא'** (נ״ב ע״ש מז) **וְ'כִדְנָא תֵּימְרוּן לְהוֹן'** (ירמיה י יא), **וְעִבְרִי שֶׁכָּתְבוּ**

בֵּאֵר הֵיטֵב

דְּמַלְכוּתָא דִּלְא מְהַנֵּי יְאוּשׁ, וְאַפְשָׁר דְּהָכָא שַׁאנֵי כֵּיוָן שֶׁאָמַר הַצִּילוּ לָכֶם. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) עַיֵּן שָׁם: **י** (י) מְקִלִּין. דַּוְקָא בְּמַלְבּוּשִׁים אֲבָל לֹא בָּאֳכָלִין. ב״ח (ס״ו) וְנִרְאֶה לִי דְּהוּא הַדִּין כְּלֵי תַּשְׁמִישׁו אְסוּר וְכֵן כָּתַב בְּסֵמַ״ג (לאוין סה, המכבה והמכעיר), וְנִרְאֶה לִי דְּשָׁלֵא כְּדַרְכּוֹ מַלְבּוּשׁ אֲפִלּוּ דָּבָר שֶׁהוּא מַלְבּוּשׁ אְסוּר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) עַיֵּן שָׁם:

יב (יא) **הָאִידְנָא.** פֵּרוּשׁ דִּבְזְמַן חַכְמֵי הַתַּלְמוּד הָיָה אָסוּר לִכְתֹּב סְפָרִים אֶלָּא בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ אוֹ יְוָנִית, אֲבָל הָאִידְנָא מִשּׁוּם 'עַת לַעֲשׂוֹת לַה' הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ' (תהלים קיט קכו) הִתִּירוּ לִכְתֹּב בְּכָל לָשׁוֹן. תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב קוֹדֶמֶת לְהַצִּיל לַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה. סֵפֶר חֲסִידִים (תתס״א) [תתנ״ח]:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בֵּין הַצָּלָה דְּמָזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת וּכְלֵי תַּשְׁמִישָׁיו וּבֵין הַצָּלָה דְּמַלְבּוּשִׁים, וְאַף עַל גַּב דְּפָסַק לְעֵיל בְּסִימָן ש״א סָעִיף ל״ו דְּמַתִּר לָצֵאת בְּשִׁנֵּי מַלְבּוּשִׁים זֶה עַל גַּבֵּי זֶה מִשּׁוּם דְּדֶרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא, הָכָא כֵּיוָן דִּבְהַצָּלָה קָעָסִיק חַיִּישִׁינַן טְפֵי דְּמִנְּשֵׁי שָׁהוּא שַׁבָּת וְיָבוֹא לְכַבּוֹת. וְהֵיֵשׁ מַקִּלִּין לֹא סְבִירָא לְהוּ הָאי סְבָרָא דִּנְחִמִיר בְּמַלְבּוּשִׁים בָּזֶה טְפֵי מִבְּעָלְמָא וּלְהָכִי מַקִּלִּין, (יד) וְאַמַּלְבּוּשִׁים קָאֵי, אֲבָל לְעִנְיַן מָזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת אוֹ כְּלֵי תַּשְׁמִישִׁין גַּם הֵם סְבִירָא לְהוּ דְּדֶרֶךְ לְמֵעְרָב שָׂרִי. (טו) וְהַמַּלְבּוּשִׁים שֶׁמַּתִּירִין, דַּוְקָא כְּשֶׁהוּא לוֹבֵשׁ אוֹתָם דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ אֲבָל כְּשֶׁהוּא נוֹשֵׂא אוֹתָם בְּיָדוֹ לֹא עֲדִיפֵי מִשְּׁאָר כֵּלִים: **(כו) אַף לְשֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת.** וְהוּא הַדִּין (טז) דַּאֲפִלּוּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים שָׂרִי כֵּיוָן שֶׁנּוֹשְׂאָם כְּדֶרֶךְ מַלְבּוּשׁ. וְהִנֵּה הַב״ח (ס״ו) פָּסַק כַּדַּעָה הָרִאשׁוֹנָה (יז) אֲבָל כָּל הָאַחֲרוֹנִים פָּסְקוּ כְּדַעָה זוֹ: **יא** (כז) **אֲבָל לְבַיִת אַחֵר וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּכֵיוָן שֶׁהוּא מִקְרֶה אֵינוֹ דּוֹמֶה כְּלָל לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְלֵית בָּזֶה גְּזֵרָה שֶׁמָּא יוֹצִיא לִרְשׁוּת הָרַבִּים, וְאַף עַל גַּב דִּבְגְמָרָא (קיז:) נִזְכַּר הַטַּעַם דְּשָׁמָּא מִתּוֹךְ טִרְדַּת הַצָּלָה יָבֹא לְכַבּוֹת, סְבִירָא לְהוּ לְדַעָה רִאשׁוֹנָה (יח) דְּמִכָּל מָקוֹם לֹא גָּזְרִינַן בָּזֶה רַק הֵיכָא דְּאִיכָּא חֲשָׁשׁ הוֹצָאָה גַּם כֵּן: **(כח) שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה עֵרוּב.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יט) שֶׁאֵין בָּהּ דְּיוֹרִין, (כ) וְדָמֵי כִּבְיַת אֶחָד שֶׁנָּפַל בָּהּ דְּלֵקָה (כא) שֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיא מֵחָדָר לְחָדָר לְכֵלֵי עָלְמָא וְלֹא גָּזְרוּ בָּזֶה: **(כט) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֵין חִלּוּק.** סְבִירָא לְהוּ כֵּיוָן (כב) דְּהַטַּעַם שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיָבוֹא לְכַבּוֹת, מַה לִּי חָצֵר וּמַה לִּי בַּיִת וּמַה לִּי אִם הַחָצֵר הוּא שֶׁל רַבִּים אוֹ חָצֵר שֶׁלּוֹ. א**וְלְמַעֲשֶׂה** כֵּיוָן שֶׁהוּא מִלְּתָא דְּרַבָּנָן אֶפְשָׁר שֶׁיֵּשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל: **יב** (ל) **כָּל כְּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ.** הֵיינוּ (כג) תַּנַ״ךְ וּגְמָרָא וְכָל הַסְּפָרִים. וְתוֹרָה שֶׁבִּכְתָב קוֹדֶמֶת לְהַצִּיל לְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, וַאֲפִלּוּ תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה מְשֻׁכָּרִים אוֹ מְשֻׁלָּמִים לוֹ וְאִם לֹא יַצִּיל לְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה יִצְטָרֵךְ לְשַׁלֵּם לְבַעֲלֵיהֶם, אֲפִלּוּ הָכִי תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב קוֹדֶם [אַלְיָה רַבָּה (סק״י) בְּשֵׁם סֵפֶר חֲסִידִים (סי׳ תתנח)]. וְהַצָּלַת הַמֵּת קוֹדֶם לְסְפָרִים [שָׁם (בא״ר בשם ס״ח סי׳ תשכד)]: **(לא) מַצִּילִין הָאִידְנָא.** הָא דְּנָקֵט בִּלְשׁוֹן הָאִידְנָא, מִשּׁוּם דְּרָצָה לְסַיֵּם אֲפִלּוּ כְּתוּבִים בְּכָל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

י (יד) בַּ״ח (ס״ו) וְטַ״ז (סק״ו) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְכֵן מוֹכָח מַהֲגַהַ״א: **(טו)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״כ): **(טז)** ס״ז (סק״ו) **וְחַיֵּי אָדָם** (ח״ב כלל מה-מו ס״ד) **וְהַגְּרַ״ז** (ס״ו), **וּבְמָגֵן אַבְרָהָם** (ס״ק יד) **מִשְׁמַע דְּלֹא פְּסִיקָא לֵיהּ לְעִנְיַן רְשׁוּת הָרַבִּים, וּבִרְשׁוּת הָרַבִּים שָׁלְנוּ בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהָקֵל:** (יז) נַחֲלַת צְבִי (סק״י) וּפְרִישָׁה (סק״א, וסי׳ שא ס״ק מג) וְאַלְיָה רַבָּה (סק״ו) בְּשֵׁם הַלְבּוּשׁ (סי׳ שא ס״ק ד, ע״ש) וְהַגְּרַ״ז (שם): **יא** (יח) עַיֵּן בְּכָ״ח (ס״ו) וְהַגְּרַ״א: (יט) כֵּן נִרְאֶה לִי שֶׁכֵּן הוּא פְּשָׁטָיוּהּ דִּלְישָׁנֵיהּ וְכֵן מְצָאתִי בְּחַיֵּי אָדָם (שם), וְלִפְלָא קָצַת עַל הַשּׁ״ז (סק״ח) דְּכְתַב הַטַּעַם דְּכֵיוָן שֶׁהוּא קָרוֹב לוֹ וְכוּ' דִּלְפֵי זֶה אֲפִלּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּיוֹרִין נַמִּי וְלָמָּה כָּתַב בְּסֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רמה בסימנים) שֶׁאֵין צָרִיךְ עֵרוּב, וְצָרִיךְ עִיּוּן: (כ) כֵּן נִרְאֶה לִי לְהַסְבִּיר טַעַם הַדָּבָר: (כא) שְׁלָטֵי גִּבּוֹרִים (מד: אות ב) וְאַלְיָה רַבָּה (סק״ט): (כב) טור: **יב** (כג) דִּבְזְמַנֵּנוּ הַתַּר לִכְתֹּב הַכֹּל וּכְדִלְקַמִּיהּ וְהֵנֵי הַכֹּל בִּכְלַל כְּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ [אַחֲרוֹנִים]: (כה) אַחֲרוֹנִים, וְכֵן מוֹכָח מַהֲרַמְבַּ״ם פֶּרֶק כ״ג (הכ״ו): (כו*) גִּיטִּין ס׳

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (ס״א) כתב שיש לחוש לדעת המחמירים.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah